

FINANCIËLE BEGROTING 2021

Inhoud

FINANCIËLE BEGROTING 2021	1
Inleiding op de financiële begroting	3
Belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de lopende begroting	4
Meerjarig overzicht van baten en lasten per programma en mutaties van reserves ...	7
Specificatie Overhead	9
Opgenomen stelposten met toelichting	9
Stand en verloop van de reserves	11
Financiële positie	12
Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves	15
Structureel begrotingsresultaat	15
Stand en verloop van de voorzieningen	16
Leningenportefeuille	16
Investeringsprogramma 2021-2024	17
Geprognosticeerde balans	19
EMU-saldo	20
Indicatoren en streefwaarden	21
Meerjarig overzicht baten en lasten per taakveld	25
Bijlage gepresenteerde ombuigingsmaatregelen Kaderbrief 2021-2025	29

Inleiding op de financiële begroting

De Programmabegroting 2021-2024 is opgesteld conform het nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Om in 2021 weer in aanmerking te komen voor Provinciaal repressief toezicht (toezicht achteraf) gelden de volgende criteria:

- De begroting, inclusief nieuw beleid, dient structureel en reëel in evenwicht te zijn. Hieraan wordt voldaan als ieder jaar de structurele lasten worden gedekt door structurele baten en de ramingen realistisch zijn. Indien het begrotingsjaar 2021 niet structureel en reëel in evenwicht is, dient aannemelijk te zijn dat dit evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren (uiterlijk in 2024) tot stand zal worden gebracht.
- De vastgestelde jaarrekening en de begroting tijdig, respectievelijk vóór 15 juli en 15 november, ingediend te zijn bij de provincie Zuid-Holland.

Algemeen

In de begroting 2021 zijn de uitgangspunten van de kaderbrief 2021 verwerkt. Dit is inclusief de voorgenomen ombuigingsvoorstellen, loon – en prijsstijgingen en actualisatie van de verbonden partijen. Bij de berekening van de uitkering vanuit het gemeentefonds is uitgegaan van de stand van de meicirculaire 2020. Voor loon- en prijsstijgingen is gerekend met een inflatiepercentage van 1,7 en is de laatste cao in de cijfers verwerkt.

Begrotingsresultaat

Voor 2021 wordt een positief resultaat verwacht van € 579.000 wat omslaat in tekorten in de jaren 2022-2024, oplopend van € 1.709.000 in 2022 tot € 4.532.000 in 2024. Deze saldi zijn inclusief de bij de Kaderbrief voorgestelde ombuigingen.

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Stand primaire begroting 2020	-690.000	-3.070.000	-3.675.000	-3.850.000
<u>Financiële ontwikkelingen</u>				
<i>Kaderbrief 2021-2025</i>	-1.220.000	-1.150.000	-2.180.000	-3.005.000
<i>Overige ontwikkelingen</i>	429.000	392.000	431.000	64.000
<i>Ombuigingen 2021-2024</i>	2.060.000	2.119.000	2.290.000	2.259.000
Saldo begroting	579.000	-1.709.000	-3.134.000	-4.532.000
<i>Incidentele baten</i>	1.766.000	1.577.000	535.000	427.000
<i>Incidentele lasten</i>	1.896.000	1.317.000	255.000	205.000
Structureel begrotingsresultaat	709.000	-1.969.000	-3.414.000	-4.754.000

Het structureel begrotingsresultaat is het resultaat dat door de Provincie wordt gehanteerd voor bepaling van het toezichtregime 2021.

Naar een sluitende meerjarenbegroting 2022 - 2024

Het begrotingsjaar 2021 is sluitend. Ombuigen van het meerjarig tekort vraagt moeilijke keuzes. Deze bezuinigingsopgave kan de gemeente niet met alleen aanpassing van lokaal beleid opvangen. Samen met andere gemeenten en verbonden partijen, moeten keuzes worden gemaakt.

U bent meerdere keren geïnformeerd over het bestuurlijk proces ombuigingen. Zowel tijdens de behandeling van de Kaderbrief 2021 als in raadsinformatiebrieven is daar aandacht aan besteed. Het is goed om de aanleiding en achtergrond van die ombuigingsmogelijkheden te delen. Het college heeft de afgelopen maanden, zowel ingegeven door de ombuigingen als de coronamaatregelen, een koers uitgezet voor de richting van Papendrecht voor de komende jaren. Deze koers, waarin een aantal bouwstenen voor de toekomst van Papendrecht is verwoord, is met u gedeeld. In oktober 2020 doet het college een voorstel voor de uit te werken ombuigingsmogelijkheden. De uiteindelijke resultaten zullen hun beslag moeten krijgen in de Kaderbrief 2022.

Belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de lopende begroting

In onderstaand overzicht zijn de wijzigingen na de Kaderbrief opgenomen.

	2021	2022	2023	2024
Saldo meerjarenbegroting 2020	-690.000	-3.070.000	-3.675.000	-3.850.000
Bijstelling Kaderbrief 2021	-1.220.000	-1.150.000	-2.180.000	-3.005.000
Stand na Kaderbrief	-1.910.000	-4.220.000	-5.855.000	-6.855.000
Mutaties na kaderbrief				
Verbonden partijen	-131.000	-99.000	-86.000	-81.000
Voorziening wethouderspensioenen	112.000	112.000	112.000	112.000
Aanpassing budgetten	47.000	-45.000	-85.000	-45.000
Mutaties reserves	3.000	27.000	-41.000	-98.000
Onderhoud wegen	-	-	200.000	-
Kapitaallasten	46.000	178.000	90.000	-33.000
Resultaat urentoerekening	234.000	191.000	133.000	235.000
Overige aanpassingen	118.000	28.000	108.000	-26.000
Totaal wijzigingen na Kaderbrief	429.000	392.000	431.000	64.000
Stand resultaat na wijzigingen	-1.481.000	-3.828.000	-5.424.000	-6.791.000
Ombuigingen	2.060.000	2.119.000	2.290.000	2.259.000
Stand resultaat na ombuigingen	579.000	-1.709.000	-3.134.000	-4.532.000

Toelichting

Algemeen

Van de begroting 2020 zijn de jaarschijven 2021-2023 overgebracht naar begrotingsjaar 2021 en aangevuld met de cijfers uit de Kaderbrief 2021. Ook is een jaarschijf 2024 toegevoegd.

Bij de Kaderbrief zijn nieuwe ontwikkelingen in beeld gebracht, aangevuld met de financiële gevolgen van actualisaties als bijstelling van het investeringsprogramma (kapitaallasten), urentoerekening (naar taakvelden, kredieten en Grondexploitatie), onderhoudsbudgetten, bijdragen verbonden partijen en het opnemen van stelposten voor loon-en prijsstijgingen.

Na de Kaderbrief hebben zich nog mutaties voorgedaan. De financiële consequenties hiervan zijn opgenomen in de begrotingscijfers (zie mutaties na Kaderbrief).

In de Kaderbrief 2021 zijn de volgende posten opgenomen.

Financiële ontwikkeling	2021	2022	2023	2024
Ondermijning	-60.000	-	-	-
Grid-accounts raadsleden	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Concept begroting 2021 VR ZHZ	-10.000	-25.000	-35.000	-35.000
Concept begroting 2021 GRD (excl. SDD)	-140.000	-200.000	-290.000	-300.000
Degeneratiekosten openbare ruimte	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Transformatie uitvoeringsagenda Jeugdhulp	-170.000	-100.000	-50.000	-
Inzet reserve rijksstromen taakmutaties	170.000	100.000	50.000	-
Transformatie Beschermd wonen (o.a. GGZ)	-110.000	-5.000	-5.000	-5.000
Voordeel Beschermd wonen	110.000	P.M.	P.M.	P.M.
Lokaal minimabeleid	-	-15.000	-15.000	-15.000
Concept begroting 2021 DG&J	-30.000	-40.000	-50.000	-60.000
Concept begroting 2021 Soj	220.000	-130.000	-150.000	-120.000
Stelpost 'Uitkomst onderzoek jeugdzorg'	-	550.000	550.000	550.000
Concept begroting 2021 SDD	-130.000	-480.000	-820.000	-1.230.000
Correctie nog in te vullen taakstelling SDD	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
Concept begroting 2021 Drechtwerk	60.000	60.000	40.000	-10.000
Kosten- en volumeontwikkeling sociaal domein	-780.000	-1.070.000	-1.100.000	-1.190.000
Huisvesting Primair onderwijs	-	P.M.	P.M.	P.M.
Huisvesting Voortgezet onderwijs	-	-	-	-
Kostenontwikkeling leerlingenvervoer	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Inzet stelpost inflatie ter dekking leerlingenvervoer	20.000	20.000	20.000	20.000
Verhuiskosten definitieve locatie bibliotheek	-45.000	-	-	-
Belastingen gemeentelijk vastgoed	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
Concept begroting 2021 ODZHZ	-	-	-	-
Nieuwe taken wetgeving BGT	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Rente grondexploitatie MPG 2020	-90.000	215.000	-20.000	-
Winstwaarschuwing Stedin	-175.000	-175.000	P.M.	P.M.
Inflatiecorrectie OZB	10.000	20.000	30.000	130.000
Hogere opbrengst toeristenbelasting	-	-	-	-
Verzekeringspremies	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
Stelpost prijsontwikkeling	-	-	-	-
Stelpost loonontwikkeling	-70.000	-70.000	-90.000	-60.000
Meicirculaire Gemeentefonds	340.000	600.000	170.000	-250.000
Herverdeeleffect gemeentefonds	-	P.M.	P.M.	P.M.
Kapitaallasten investeringsprogramma	-	-65.000	-75.000	-90.000
Totaal	-1.220.000	-1.150.000	-2.180.000	-3.005.000

Voor de toelichting op bovenstaande posten wordt verwezen naar de opgenomen teksten in de Kaderbrief 2021.

Toelichting mutaties na Kaderbrief

Verbonden partijen

Gekozen is de bijdragen zoveel mogelijk aan te laten sluiten met de laatst vastgestelde rapportages van de verbonden partijen. Hierin zijn opgenomen een hogere bijdrage in de apparaatskosten van de Sociale Dienst Drechtsteden (SDD), een extra geraamde bijdrage aan de Serviceorganisatie jeugd (2021), lagere lasten voor Drechtwerk en een teruggave Beschermd wonen (2021).

Voorziening pensioenen wethouders

Jaarlijks wordt een bedrag gestort in de voorziening pensioenen wethouders. Deze voorziening wordt op basis van de actuariële berekening van Stichting Derdengelden Visma jaarlijks op het juiste niveau gebracht. Deze storting (of vrijval) is niet te ramen en afhankelijk van de hanteerde rekenrente en/of mutaties als gevolg van overdrachten, overlijden e.d. Jaarlijks wordt de correcte storting achteraf vastgesteld. Er is nu gekozen om de storting te baseren op de afdracht van voorgaande jaren.

Aanpassing budgetten

Bij de controle op juistheid en volledigheid van de budgetten is van een aantal budgetten gebleken dat deze niet of niet juist in de administratie waren opgenomen. Deze zijn hersteld en betreffen o.a. vrijval van budget VO en een niet geraamde post voor kosten voor (extra) Waterschap verkiezingen in 2023 en correcties op opbrengsten deelnemingen, die dubbel bleken opgenomen.

Reserves stedelijke vernieuwing en omgevingsvergunningen

De reserve stedelijke vernieuwing wordt afgebouwd en is gerelateerd aan kosten in de exploitatie voor subsidie beeldbepalende panden. Door lagere onttrekkingen de afgelopen jaren lopen onttrekkingen langer door.

Voor omgevingsvergunningen is een egalisatiereserve ingesteld om jaarlijkse, grote fluctuaties in opbrengsten op te vangen en werd de opbrengst "gefixeerd" op een jaarlijks gelijk bedrag. Nu de omgevingswet in 2022 in werking treedt, is de verwachting dat de legesopbrengsten af zullen nemen. Naar aanleiding hiervan wordt voorgesteld ook de aanvullende bijdrage uit de reserve langzaam af te bouwen.

Onderhoud wegen

In de exploitatie was voor 2023 rekening gehouden met een (extra) onderhoudspost voor de Veerdam voor aanpassing van het wegdek na het vervangen van de (kastanje)bomen. Dit wordt nu echter voorzien voor 2025, waardoor dit bedrag wordt doorgeschoven en vrijvalt in 2023.

Kapitaallasten

Kapitaallasten bestaan uit rente en afschrijvingen van de activa. Door mutaties hierin als gevolg van nieuwe investeringen (Kaderbrief) en fasering in uitvoering fluctueren deze lasten.

Resultaat urenrekening

(Directe) Loonkosten worden zo veel als mogelijk toegerekend aan taakvelden. Ook is het toegestaan uren toe te rekenen aan kredieten (investeringen, projecten) en grondexploitaties. Eén en ander conform de voorschriften in de notitie Overhead van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Loonkosten die niet kunnen of mogen worden toegerekend vallen onder taakveld Overhead. Voor de komende jaren kunnen meer uren toegerekend worden, wat een positief effect heeft op de exploitatie.

Ombuigingen

De bij de Kaderbrief 2021 voorgestelde ombuigingen zijn in afwachting van definitieve besluitvorming integraal verwerkt in de cijfers. Het overzicht is per maatregel als bijlage opgenomen.

Meerjarig overzicht van baten en lasten per programma en mutaties van reserves

Het Rijk heeft voor de verdeling van het gemeentefonds en het volgen van deze verdeling standaard informatie van gemeenten nodig. Hiervoor zijn o.a. de programma's ingedeeld in taakvelden.

Bedragen x €1.000	Realisatie 2019			Begroting 2020			Begroting 2021		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma									
Bestuur en ondersteuning	5.075	1.174	-3.901	2.899	314	-2.585	3.386	344	-3.042
Veiligheid	2.446	214	-2.232	2.777	164	-2.613	2.596	134	-2.462
Verkeer, vervoer en waterstaat	4.768	747	-4.021	4.931	736	-4.195	5.589	728	-4.861
Economie	2.211	2.272	61	2.867	2.574	-293	1.511	1.335	-176
Onderwijs	2.341	264	-2.077	2.727	600	-2.127	2.919	691	-2.228
Sport, cultuur en recreatie	7.819	1.038	-6.781	7.583	932	-6.651	7.650	966	-6.684
Sociaal domein	31.493	8.884	-22.609	32.141	8.661	-23.480	33.210	8.548	-24.662
Volksgesondheid en milieu	7.563	7.215	-348	8.487	7.889	-598	8.334	8.277	-57
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	10.599	10.460	-139	20.034	18.708	-1.326	14.343	13.019	-1.324
Subtotaal Programma's	74.315	32.268	-42.047	84.446	40.578	-43.868	79.538	34.042	-45.496
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	285	6.869	6.584	215	7.012	6.797	248	7.184	6.936
Algemene uitkeringen	-	45.492	45.492	-	46.988	46.988	-	48.810	48.810
Overige baten en lasten	23	1	-22	95	18	-77	1.441	278	-1.163
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	308	52.362	52.054	310	54.018	53.708	1.689	56.272	54.583
Treasury	-528	1.087	1.615	-640	994	1.634	-1.180	251	1.431
Overhead	10.455	422	-10.033	11.984	405	-11.579	11.326	387	-10.939
Vennootschapsbelasting (Vpb)	1	-	-1	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	-	-	-	100	-	-100	100	-	-100
Totaal baten en lasten exclusief mutatie reserves	84.551	86.139	1.588	96.200	95.995	-205	91.473	90.952	-521
Toevoeging of onttrekking reserves									
Bestuur en ondersteuning	1.835	1.477	-358	-	1.027	1.027	-	783	783
Veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Verkeer, vervoer en waterstaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Economie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sport, cultuur en recreatie	45	128	83	-	128	128	-	128	128
Sociaal domein	-	109	109	-	112	112	-	201	201
Volksgesondheid en milieu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	125	162	37	195	25	-170	40	27	-13
Subtotaal mutaties reserves	2.005	1.876	-129	195	1.292	1.097	40	1.139	1.099
Totale baten en lasten	86.556	88.015	1.459	96.395	97.287	892	91.513	92.091	578
Resultaat		Overschot	1.459		Overschot	892		Overschot	578

Bedragen x €1.000	Begroting 2022			Begroting 2023			Begroting 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma									
Bestuur en ondersteuning	3.467	349	-3.118	3.421	319	-3.102	3.392	319	-3.073
Veiligheid	2.614	-	-2.614	2.741	-	-2.741	2.734	-	-2.734
Verkeer, vervoer en waterstaat	5.787	727	-5.060	5.930	727	-5.203	6.069	727	-5.342
Economie	1.506	1.321	-185	1.501	1.302	-199	1.496	1.283	-213
Onderwijs	2.876	756	-2.120	2.166	56	-2.110	2.179	56	-2.123
Sport, cultuur en recreatie	7.733	984	-6.749	7.696	984	-6.712	7.706	984	-6.722
Sociaal domein	33.104	8.438	-24.666	33.371	8.438	-24.933	33.638	8.438	-25.200
Volksgesondheid en milieu	8.434	8.362	-72	8.551	8.445	-106	8.646	8.486	-160
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.137	3.446	-1.691	4.172	2.458	-1.714	3.483	1.769	-1.714
Subtotaal Programma's	70.658	24.383	-46.275	69.549	22.729	-46.820	69.343	22.062	-47.281
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	248	6.199	5.951	248	6.214	5.966	248	6.304	6.056
Algemene uitkeringen	-	49.608	49.608	-	50.431	50.431	-	51.199	51.199
Overige baten en lasten	2.778	668	-2.110	3.950	768	-3.182	5.476	868	-4.608
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	3.026	56.475	53.449	4.198	57.413	53.215	5.724	58.371	52.647
Treasury	-1.206	251	1.457	-1.071	426	1.497	-1.102	426	1.528
Overhead	11.491	307	-11.184	11.835	307	-11.528	12.128	307	-11.821
Vennootschapsbelasting (Vpb)	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onvoorzien	100	-	-100	100	-	-100	100	-	-100
Totaal baten en lasten exclusief mutatie reserves	84.069	81.416	-2.653	84.611	80.875	-3.736	86.193	81.166	-5.027
Toevoeging of onttrekking reserves									
Bestuur en ondersteuning	-	452	452	-	167	167	-	167	167
Veiligheid	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Verkeer, vervoer en waterstaat	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Economie	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Onderwijs	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Sport, cultuur en recreatie	-	128	128	-	128	128	-	128	128
Sociaal domein	-	100	100	-	50	50	-	-	-
Volksgesondheid en milieu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-	265	265	-	257	257	-	200	200
Subtotaal mutaties reserves	-	945	945	-	602	602	-	495	495
Totale baten en lasten	84.069	82.361	-1.708	84.611	81.477	-3.134	86.193	81.661	-4.532
Resultaat		Tekort	1.708		Tekort	3.134		Tekort	4.532

Specificatie Overhead

Begroting 2021	
Omschrijving	(x € 1.000)
Personeel	€ 6.156
Informatievoorziening	€ 206
Organisatie	€ 103
Financiën	€ 597
Automatisering	€ 2.187
Communicatie	€ 304
Huisvesting	€ 931
Overigen	€ 455
Totaal	€ 10.939

Hierboven staat een specificatie van het taakveld overhead. Dit zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Opgenomen stelposten met toelichting

Specificatie stelposten (x € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Nieuw beleid college	250	275	300	325
Volumeontwikkeling sociaal domein	1.159	895	1.225	1.615
Indexatie verbonden partijen en subsidiebundel	0	868	1.724	2.603
Indexatie algemeen	194	292	393	525
Onvoorzien	100	100	100	100
CAO en ABP	361	657	946	1.196
Beschermde wonen	-260	0	0	0
Ombuiging indexatie om het jaar	-200	-240	-480	-480
Restant taakstelling GRD	-75	-75	-75	-75
Totaal lasten	1.529	2.772	4.133	5.809

Nieuw beleid college

We kiezen vanaf 2021 voor een jaarlijks oplopende post nieuw beleid, zodat nieuw beleid met een structureel karakter financieel geborgd is.

Volumeontwikkeling sociaal domein

In de begroting zijn stelposten volumeontwikkeling SDD en SOJ opgenomen gebaseerd op de begroting 2021 van de GRD.

De provincie heeft aangegeven, dat vanaf 2022 een stelpost voor hogere rijksbijdrage geraamd mag worden in afwachting op de "Uitkomst onderzoek jeugdzorg". Deze raming kan gebaseerd worden op het aandeel in de extra middelen jeugdzorg. Het aandeel van Papendrecht is € 550.000.

Indexatie verbonden partijen en subsidiebundel

Deze stelpost betreft de indexatie verbonden partijen en subsidiebundel.

Onvoorzien

Jaarlijks wordt € 100.000 geraamd voor de post Onvoorzien.

Cao en ABP

Dit betreft structurele effecten van de nieuwe cao en de verwachte hogere ABP-premie.

Beschermd wonen

Op basis van de Meicirculaire 2020 kan voor 2021 een hogere baat van € 260.000 worden ingeboekt voor Beschermd wonen.

Ombuiging indexatie om het jaar

Stelposten inflatie niet verhogen in de 2021, 2023 en 2025.

Restant taakstelling GRD

In de Drechttraad van juli 2020 heeft besluitvorming plaatsgevonden over invulling van de taakstelling van € 1,983 miljoen. Voor het restant in de Drechtstedelijke taakstelling van € 0,9 miljoen is een inspanningsverplichting dat naar mogelijkheden wordt gezocht in het verder vormgeven van het lokaal maatwerk. Voor het Papendrechts aandeel in de taakstelling is een stelpost van € 75.000 opgenomen.

Stand en verloop van de reserves

De gemeente kent een algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve dient als dekkingsbron in het geval zicht bepaalde risico's voordoen. Bestemmingsreserves zijn afgezonderde vermogensbestanddelen met een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden.

In onderstaand overzicht is het verloop van de diverse gemeentelijke reserves opgenomen.

Stand en verloop reserves 2021-2024							
Bedragen * € 1.000	Saldo ultimo 2020	vermeer- dering 2021	Vermin- dering 2021	Saldo ultimo 2021	Saldo ultimo 2022	Saldo ultimo 2023	Saldo ultimo 2024
A. Algemene reserve							
Algemene reserve	52.996	-	541	52.455	52.180	52.075	51.970
Risicoreserve grondexploitatie	2.000	-	-	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal algemene reserves	54.996	-	541	54.455	54.180	54.075	53.970
B. Bestemmingsreserves							
Reserve stedelijke vernieuwing	62	-	27	35	8	-	-
Reserve bedrijfsvoering	285	-	27	258	231	204	177
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	1.454	40	-	1.494	1.256	1.006	806
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	786	-	201	585	485	435	435
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	750	-	215	535	385	350	315
Bestemmingsreserve kapitaallasten	2.737	-	128	2.610	2.482	2.355	2.227
Totaal bestemmingsreserves	6.075	40	598	5.517	4.847	4.350	3.960
TOTAAL RESERVES	61.071	40	1.139	59.972	59.027	58.425	57.930

Bedrag * € 1.000

Algemene reserve

De algemene reserves is een vrije reserves die noodzakelijk zijn om te kunnen beschikken over een financiële buffer.

Overige bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn door de raad voor een bepaald doel geormerkte gelden.

Financiële positie

Incidentele baten en lasten en structurele toevoegingen en onttrekkingen reserves

Incidentele baten (* € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Onttrekkingen uit reserves				
Algemene reserve	541	275	105	105
Reserve stedelijke vernieuwing	27	27	8	-
Reserve bedrijfsvoering	27	27	27	27
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	-	238	250	200
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	201	100	50	-
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	215	150	35	35
Taakvelden				
Veiligheid	60	-	-	-
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	635	700	-	-
Wonen en bouwen	60	60	60	60
Totaal incidentele baten	1.766	1.577	535	427
Incidentele lasten (* € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Toevoegingen aan reserves				
Egalisatiereserve omgevingsvergunning	40	-	-	-
Taakvelden				
Overhead	178	48	-	-
Bestuur	-	25	-	-
Openbare orde en veiligheid	42	-	-	-
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	799	784	100	100
Media	45	-	-	-
Geëscaleerde zorg 18+	100	-	-	-
Samenkracht en burgerparticipatie	300	185	50	-
Inkomensregelingen	31	-	-	-
Wonen en bouwen	310	275	105	105
Milieubeheer	51	-	-	-
Totaal incidentele lasten	1.896	1.317	255	205
Saldo incidentele baten en lasten	-130	260	280	222

BATEN

Algemene reserve

Implementatie omgevingswet

Voor de uitvoering van het implementatietraject van de omgevingswet zijn budgetten beschikbaar gesteld. De budgetten worden gedekt door onttrekkingen uit de algemene reserve.

Visie VO-scholen

Voor het verder uitwerken van de visie VO-scholen wordt een bedrag aan de algemene reserve onttrokken.

Inzet klimaatgelden

Ter dekking van kosten in het kader van de energietransitie wordt in 2021 een bedrag van de klimaatgelden onttrokken.

Reserve stedelijke vernieuwing,

Beeldbepalende panden

Het budget voor de regeling beeldbepalende panden wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve. Volgens huidig inzicht loopt de reserve in 2023 af.

Reserve bedrijfsvoering

Bij de ombuigingen zijn voorstellen gedaan ter versoering van personele regelingen. Om deze enigszins voor het personeel te "dempen", wordt jaarlijks een bedrag aan de reserve onttrokken.

Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning

Om te komen tot het niveau van de leges omgevingsvergunningen na implementatie van de nieuwe Omgevingswet vindt geleidelijke afbouw van de inkomsten plaats ten laste van deze reserve.

Egalisatiereserve Rijksstromen taakmutaties

Vanuit de zogenaamde decentralisatiegelden zijn van het Rijk gelden ontvangen die gestort zijn in deze egalisatiereserve. In de jaren 2021 tot en met 2023 worden betreffende gelden ingezet voor dekking van exploitatiebudgetten transformatie uitvoeringsagenda Jeugdhulp en Klijnsmagelden.

Bestemmingsreserve Duurzame inzetbaarheid

Deze bestemmingsreserve is gevormd om in de toekomst de kosten van maatwerk en flexibele oplossingen te kunnen dekken om medewerkers goed en duurzaam inzetbaar te houden in diverse levensfasen. Dit gebeurt onder meer door inzet van trainees.

Veiligheid

Betreft het laatste jaar huur Poldermolen 8 van de Veiligheidsregio. Dit als gevolg van verhuizing van de brandweer naar een nieuw te bouwen kazerne.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Vanaf 2019 verdeelt de Rijksoverheid het budget Onderwijsachterstandenbeleid anders over de gemeente. De huidige periode loopt tot en met 2022 en is neutraal in de begroting opgenomen.

Wonen en Bouwen

De inkomsten betreffen (geraamde) opbrengsten van jaarlijkse, losse grondverkoop.

LASTEN

Omgevingsvergunning

Om het beeld van de leges omgevingsvergunning bouwen gelijkmatig in de meerjarenbegroting te krijgen wordt gebruik gemaakt van een egalisatiereserve. Het betreft voor 2021 een geraamde hogere storting als gevolg van meer ontvangen leges.

Overhead

Trainees

Dit betreft loonkosten voor trainees, extra bijdragen regio i.v.m. werkplekken trainees (SCD) en kosten voor extra inzet op activiteiten duurzame inzetbaarheid. Kosten worden onttrokken uit de reserve Duurzame inzetbaarheid (zie baten).

Ondermijning

In januari 2020 heeft de raad het Plan van aanpak Ondermijning 2020 -2021 vastgesteld. In de begroting was geen rekening gehouden met het bijbehorende jaarlijks budget.

Bestuur

In het verkiezingsjaar 2022 is een introductiebudget voor nieuwe raadsleden opgenomen.

Openbare orde en veiligheid

Zie tekst ondermijning onder taakveld Overhead.

Onderwijsbeleid en leerlingzaken

Toekomstvisie opstellen VO-scholen.

Voor het opstellen en verdere uitwerking van de toekomstvisie VO zijn budgetten beschikbaar gesteld. Voor 2021 vindt een onttrekking plaats uit de algemene reserve.

Onderwijsachterstandenbeleid

Vanaf 2019 verdeelt de Rijksoverheid het geld anders over de gemeente. De huidige periode loopt tot en met 2022 en is neutraal in de begroting opgenomen. In de lasten is over de jaren 2021 en 2022 de ombuiging toerekening loonkosten naar onderwijsachterstandenbeleid verwerkt.

Media

Onderdeel van herhuisvestingsafspraken met de Bibliotheek AanZet is dat de kosten van de tweede verhuizing worden vergoed. De verwachting is dat de bibliotheek op termijn zal verhuizen.

Geëscaleerde zorg 18+

Ten behoeve van de transformatie Beschermd wonen en opvang (o.a. GGZ) is een incidenteel budget geraamd van € 100.000 als inzet extra middelen beschermd wonen lokaal beleid.

Samenkracht en burgerparticipatie

Transformatie jeugdzorg.

Door inzet van budgetten transformatie uitvoeringsagenda Jeugdhulp gaat jeugdhulp meer naar de 'voorkant'. Dekking vindt plaats vanuit de egalisatiereserve Rijksstromen taakmutaties.

Doorontwikkeling STERK Papendrecht 3-jarig traject

De doorontwikkeling van de afspraken met Sterk Papendrecht worden gecontinueerd. Het extra budget wordt afgebouwd.

Inkomensregelingen

Voor kinderen in armoede is een budget opgenomen, waarvan dekking plaatsvindt vanuit de egalisatiereserve Rijksstromen taakmutaties (Klijnsmagelden).

Wonen en bouwen

Voor de uitvoering van het implementatietraject van de omgevingswet zijn budgetten beschikbaar gesteld. De budgetten worden gedekt door onttrekkingen uit de algemene reserve. Naar aanleiding van de invoering en implementatie van de omgevingswet zijn budgetten opgenomen. De laatste twee jaren betreffen de kosten na invoering.

Milieubeheer

Via het klimaatakkoord zijn middelen beschikbaar gesteld voor transitievisie warmte, wijkaanpak en energieloketten (energie transitie). Dekking vindt plaats uit de algemene reserve.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves

Naast incidentele baten en lasten is ook inzicht gewenst in de structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves. In onderstaand overzicht zijn deze gespecificeerd. Voor een toelichting wordt verwezen de toelichting bij het hiervoor opgenomen overzicht Stand en verloop van de reserves 2021 – 2024.

Structurele reserve mutaties (* € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Totaal structurele toevoegingen aan reserve (lasten)	0	0	0	0
Bestemmingsreserve kapitaallasten	128	128	128	128
Totaal structurele onttrekking uit reserve (baten)	128	128	128	128
Saldo structurele reserve mutaties	128	128	128	128

Structureel begrotingsresultaat

Dit is het begrotingsresultaat gecorrigeerd met incidentele baten en lasten. Een toelichting op deze posten is opgenomen onder Financiële positie.

Structureel begrotingsresultaat (* € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Saldo begroting 2021	579	-1.709	-3.134	-4.532
Incidentele lasten	1.896	1.317	255	205
Incidentele baten	1.766	1.577	535	427
Structureel begrotingssaldo 2021	709	-1.969	-3.414	-4.754

Stand en verloop van de voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor toekomstige verplichtingen. Voorzieningen worden dan ook beschouwd als vreemd vermogen. Dit in tegenstelling tot reserves die als eigen vermogen worden gekwalificeerd. De voorzieningen van de gemeente zijn te verdelen in voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's, egalisatievoorzieningen en voorzieningen van derden verkregen gelden die specifiek besteed moeten worden.

Stand en verloop van de voorzieningen 2021-2024							
	Saldo per 31-dec-20	vermeer- dering 2021	Vermin- dering 2021	Saldo per 31-dec-21	Saldo per 31-dec-22	Saldo per 31-dec-23	Saldo per 31-dec-24
A. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's							
VZ pensioenen wethouders	5.660	100	0	5.760	5.860	5.960	6.060
VZ gemeentehuis	25	25	0	50	75	100	125
VZ personele verplichtingen	131	0	0	131	131	131	131
VZ liquidatie GR Logopedische Dienst KS	120	0	0	120	120	120	120
VZ verplichting woningen Markt Woonkracht10	50	0	0	50	50	50	50
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	5.986	125	0	6.111	6.236	6.361	6.486
B. Egalisatievoorzieningen							
VZ onderhoud parkeergarage De Meent en Overtoom	544	29	17	555	571	590	590
VZ pontons waterbus	202	35	0	237	272	307	42
VZ baggeren vijvers en watergangen	305	178	120	363	421	424	527
VZ baggeren havens	187	63	25	225	62	125	187
Totaal egalisatievoorzieningen	1.238	305	162	1.380	1.326	1.446	1.346
C. Van derden verkregen middelen met specifieke besteding							
VZ onderhoud ecozone polder Nieuwland	104	0	4	100	96	92	87
VZ calculatieverschillen afval	0	3	0	3	42	108	174
VZ calculatieverschillen riolering	5.280	0	401	4.879	4.469	4.038	3.600
VZ woningomzetting	155	0	0	155	155	155	155
Totaal van derden verkregen middelen met specifiek besteding	5.539	3	405	5.137	4.762	4.393	4.016
TOTAAL VOORZIENINGEN	12.763	433	567	12.628	12.324	12.200	11.848

Leningenportefeuille

Voor de financiering van de gemeentelijke uitgaven worden leningen afgesloten. Afhankelijk van de aard van de financiering vallen deze uiteen in kortlopende leningen (< 1 jaar) en langlopende leningen (> 1 jaar). In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is voorgeschreven welk gedeelte met kort geld mag, en welk gedeelte met lang geld moet worden gefinancierd. Hiervoor is de hoogte van de kasgeldlimiet bepalend. Deze limiet wordt berekend op basis van een percentage (8,5 %) van het begrotingstotaal. Gestreefd wordt naar een optimale combinatie van leningen die leidt tot de laagste rentekosten.

De totale leningenportefeuille per 1 januari 2021 bedraagt € 69,3 miljoen. In onderstaand overzicht wordt het geraamde verloop van de leningen over de jaren 2021-2024 weergegeven.

Leningenportefeuille (* € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Saldo begin boekjaar	69.354	64.054	59.846	55.656
Nieuw aan te trekken leningen	0	0	0	0
Aflossing	5.300	4.209	4.190	3.857
Saldo einde boekjaar	64.054	59.846	55.656	51.799

Investeringsprogramma 2021-2024

Jaarlijks wordt een overzicht gemaakt van de geplande investeringen voor de komende jaren. In verband met de heroverwegingen worden investeringen niet alleen (opnieuw) intensief bekeken op nut en noodzaak, maar ook op het tijdstip van vervanging. Het merendeel van de investeringen betreft vervangingsinvesteringen. Als vervanging kan worden uitgesteld, wordt deze doorgeschoven. Het kan natuurlijk ook voorkomen dat een actief eerder vervangen moet worden dan gepland. Bij investeringen wordt bekeken of samenwerking met anderen mogelijk is. Na beoordeling op bovenstaande zaken is in onderstaande, gecomprimeerde tabel per categorie investering weergegeven welke investeringen voor de komende jaren staan gepland.

Investeringsprogramma (* € 1.000)	2021	2022	2023	2024
Civiele kunstwerken	127	285	370	370
Asfaltwerken	480	450	476	734
Vervangen straatmeubilair	35	35	35	35
Vervangen bomen en heesters	-	-	-	215
Vervangen speeltoestellen	60	60	60	60
Vervangen speelplaatsen	50	55	50	50
Totaal maatschappelijk nut investeringen	752	885	991	1.464
Vervanging houtwerk geluidscherm	125	-	-	-
Omleggen van de weg de Overtoom	300	-	-	-
OVL vervangingsplan armaturen	90	90	90	155
Parkeergarage De Meent, vloer	-	256	-	-
Vervanging damwand Kooijhaven	-	-	-	2.500
Vervangen pompen Sportcentrum	-	-	-	70
Gymzaal Stellingmolen 182; lichtinstallatie	13	-	-	-
Kunstgrasveld 1 PKC	83	-	-	-
Kunstgrasveld 2 PKC	520	-	-	-
Sportveld (gras) Slobbengors	-	38	-	-
Sportveld (gras) Lage Waard	-	38	-	-
Sportveld (gras) Slobbengors	-	-	37	-
Sportveld (hybride 1) Slobbengors	-	-	-	319
Sportveld (hybride 2) Slobbengors	-	-	-	319
Krediet sportvelden	535	-	-	-
Trekkenwand theater	-	150	-	-
Vleugel theater	-	40	-	-
Geluidssysteem theater	-	30	-	-
Vervangen installaties theater	-	-	-	110
Vervanging AV-systeem raadzaal	-	200	-	-
Bestuurlijke devices	-	60	-	-
PROJ Reconstructies riool	2.450	2.500	2.500	2.500
Totaal economische nut investeringen	4.116	3.402	2.627	5.973
Totaal investeringen	4.868	4.287	3.618	7.437

Werkwijze grote projecten

Naar aanleiding van Rekenkameronderzoeken is afgesproken dat bij de begroting een advies wordt afgegeven aangaande "passende" betrokkenheid van de raad bij grote projecten. Mede op basis van dit advies kan de raad bepalen welke projecten zij "relevant" acht. Deze projecten zullen vervolgens pas in uitvoering worden genomen nadat de raad in staat is gesteld vooraf kaders te stellen.

Voor bepaling van grote projecten is een afwegingskader vastgesteld en worden projecten beoordeeld op financiële en maatschappelijke impact en complexiteit.

Er zijn op dit moment geen nieuwe grote projecten te melden, waarbij de raad nog niet betrokken is.

Geprognosticeerde balans

	Realisatie	Begroting				
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Activa						
(im) Materiële vaste activa	119.000	124.000	131.000	131.000	131.000	135.000
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Financiële vaste activa: Leningen	20.000	18.000	18.000	17.000	16.000	15.000
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	-	-	-	-	-	-
Totaal Vaste Activa	144.000	147.000	154.000	153.000	152.000	155.000
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	9.000	-3.000	-7.000	2.000	1.000	-
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	1.000	1.000	-	-	-	-
Uitzettingen <1 jaar	8.000	2.000	2.000	1.000	1.000	1.000
Liquide middelen	3.000	-	-	-	-	-
Overlopende activa	3.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal Vlottende Activa	24.000	1.000	-4.000	4.000	3.000	2.000
Totaal Activa	168.000	148.000	150.000	157.000	155.000	157.000
Passiva						
Eigen vermogen	41.000	39.000	60.000	59.000	58.000	58.000
Voorzieningen	14.000	10.000	13.000	12.000	12.000	12.000
Vaste schuld	94.000	79.000	64.000	60.000	56.000	52.000
Totaal Vaste Passiva	149.000	128.000	137.000	131.000	126.000	122.000
Vlottende schuld	15.000	10.000	3.000	10.000	10.000	10.000
Overlopende passiva	4.000	10.000	10.000	16.000	19.000	25.000
Totaal Vlottende Passiva	19.000	20.000	13.000	26.000	29.000	35.000
Totaal Passiva	168.000	148.000	150.000	157.000	155.000	157.000

EMU-saldo

Op grond van de Europese begrotingsregels mag het landelijk EMU-tekort (het gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen) van de landen die participeren in de Economische Monetaire Unie niet boven de 3% uitkomen. Een goede informatievoorziening voor het Rijk is essentieel voor het monitoren en beheersen van het EMU-saldo.

In navolgend overzicht wordt deze informatie voor wat betreft Papendrecht gepresenteerd.

Omschrijving	T-1	T	T+1
	2020	2021	2022
	x € 1000,-	x € 1000,-	x € 1000,-
	Volgens realisatie tot en met sept. 2020, aangevuld met raming resterende periode	Volgens begroting 2021	Volgens meerjarenraming in begroting 2021
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-205	-521	-2.653
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	5.005	6.541	781
3. Mutatie voorzieningen	-3.437	2.383	-304
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-12.951	-3.705	8.986
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële voorraden	0	0	0
Berekend EMU-saldo	4.305	-974	-12.724

Indicatoren en streefwaarden

	Omschrijving	Eenheid	Bron	Indicator
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	4,99
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	4,67
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	€ 546,63
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	9,46%
5	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	11,96%

In de onderstaande tabellen wordt bij de doelstelling een ontwikkelrichting aangegeven. Het is een indicatie welke richting de meting op zou moeten gaan:

- Het streven is om een daling te realiseren ten opzichte van de laatste meting
- Het streven is de uitkomst minimaal stabiel te houden ten opzichte van de laatste meting
- Het streven is om een stijging te realiseren ten opzichte van de laatste meting

Inwoners zijn tevreden over de dienstverlening

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Rapportcijfer directe dienstverlening Bron: Burgerpeiling WSJG 2018			6,57		 6,74 Is landelijk gemiddelde 2018
Rapportcijfer digitale dienstverlening Bron: Burgerpeiling WSJG 2018			7,04		 7,04 is hoger dan landelijk gemiddelde van 6,84
Rapportcijfer communicatie en voorlichting Bron: Burgerpeiling WSJG 2018			6,81		 6,81 is hoger dan landelijk gemiddelde van 6,63
Percentage aanvragen of voorleggen gemakkelijk Bron: Burgerpeiling WSJG 2018			85%		 85% is hoger dan landelijk gemiddelde van 79%

Percentage afhandelingstijd acceptabel Bron: Burgerpeiling WSJG 2018			76%		 76% is hoger dan landelijk gemiddelde van 75%
--	--	--	-----	--	--

Inwoners voelen zich minder veilig

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Index onveiligheidsgevoelens Bron: Veiligheidsmonitor 2019 Index: 2014 = 100				114	 89 Is landelijk cijfer 2019
Index onveiligheidsperceptie Bron: Veiligheidsmonitor 2019 Index: 2014 = 100				104	 86 Is landelijk cijfer 2019
Index vermijdingsgedrag Bron: Veiligheidsmonitor 2019 Index: 2014 = 100				113	 95 Is landelijk cijfer 2019
Index overlast Bron: Veiligheidsmonitor 2019 Index: 2014 = 100				96	 96 is gelijk aan landelijk gemiddelde

Onderwijsachterstand lager dan landelijk gemiddelde

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
% peuters met risico op onderwijs achterstand Bron: CBS 2017		13			 15 Is landelijk % 2017 Streven is lager dan 13%
% basisschool leerlingen met risico op onderwijs achterstand Bron: CBS 2017		12			 15

					Is landelijk % 2017 Streven is lager dan 12%
% totaal met risico op onderwijs achterstand Bron: CBS 2017		12			↓ 15 Is landelijk % 2017 Streven is lager dan 12%
Aantal jongeren van 15-27 jaar zonder werk en onderwijs per 10.000 inwoners Bron: CBS 2017	761	756			▬ Cijfers stevig onder landelijk gemiddelde van 959 in 2017

Inwoners Papendrecht en wonen

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Passend gehuisveste huishoudens in % Bron: CBS 2018 – Lokale monitor wonen	75,6	76,8	78,1		↑ 75,4 Is landelijk % 2018 Streven is hoger %
% deel netto huur van netto inkomen (huurquote) Bron: CBS 2018 – Lokale monitor wonen	22,4	21,9	22,7		▬ 23,2 Is landelijk % 2018 Streven is gelijk blijvend %

Papendrecht en energie

Indicator	Meting 2016	Meting 2017	Meting 2018	Meting 2019	Doelstelling 2022
Hernieuwbare energie in % Bron: Klimaatmonitor RWS 2018	2,4	2,7	3,7		↑ 7,6 Is landelijk % 2018 Streven is hoger %
% woningen met zonnepanelen Bron: CBS 2019 - Zonnestroom	3,8	4,5	5,9	8	↑ 12,5 Is landelijk % 2019 Streven is hoger %
Elektraverbruik in KWH per m2 Bron: Republiq 2019				43,5	↓ 43,5 is lager dan landelijk gemiddelde van 49,7 maar doel is een nog lager verbruik
Gasverbruik in m3 per m2 Bron: Republiq 2019				10,1	↓ 10,1 is lager dan landelijk gemiddelde van 10,6 maar doel is een nog lager verbruik

Meerjarig overzicht baten en lasten per taakveld

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Bestuur en ondersteuning</i>						
Lasten	18.779	15.735	15.940	15.169	15.349	15.710
Bestuur	4.118	2.016	2.351	2.424	2.361	2.372
Burgerzaken	957	883	1.035	1.043	1.060	1.020
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
Overhead	10.455	11.984	11.326	11.491	11.835	12.128
Treasury	-528	-640	-1.180	-1.206	-1.071	-1.102
OZB woningen	93	52	59	59	59	59
OZB niet-woningen	187	163	189	189	189	189
Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0
Belastingen overig	5	0	0	0	0	0
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	23	195	1.541	2.878	4.050	5.576
Vennootschapsbelasting (VpB)	1	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	2.005	195	40	0	0	0
Resultaat van de rekening van baten en lasten	1.463	887	579	-1.709	-3.134	-4.532
Baten	56.921	57.023	58.393	58.327	59.067	59.918
Bestuur	758	0	0	0	0	0
Burgerzaken	416	314	344	349	319	319
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
Overhead	422	405	387	307	307	307
Treasury	1.087	994	251	251	426	426
OZB woningen	3.771	3.840	3.916	3.931	3.946	4.001
OZB niet-woningen	2.068	2.129	2.228	2.228	2.228	2.263
Parkeerbelasting	46	43	40	40	40	40
Belastingen overig	984	1.000	1.000	0	0	0
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	45.492	46.988	48.810	49.608	50.431	51.199
Overige baten en lasten	1	18	278	668	768	868
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	1.876	1.292	1.139	945	602	495
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Saldo	38.142	41.288	42.453	43.158	43.718	44.208

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Veiligheid</i>						
Lasten	2.446	2.777	2.596	2.614	2.741	2.734
Crisisbeheersing en brandweer	1.856	2.168	2.362	2.419	2.549	2.539
Openbare orde en veiligheid	590	609	234	195	192	195
Baten	214	164	134	0	0	0
Crisisbeheersing en brandweer	208	164	134	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	6	0	0	0	0	0
Saldo	-2.232	-2.613	-2.462	-2.614	-2.741	-2.734

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Verkeer, vervoer en waterstaat</i>						
Lasten	4.768	4.931	5.589	5.787	5.930	6.069
Verkeer en vervoer	3.458	3.740	4.375	4.554	4.689	4.835
Parkeren	918	930	946	965	977	970
Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	223	114	106	106	102	102
Openbaar vervoer	169	147	162	162	162	162
Baten	747	736	728	727	727	727
Verkeer en vervoer	34	14	4	4	4	4
Parkeren	573	579	581	580	580	580
Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	140	143	143	143	143	143
Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
Saldo	-4.021	-4.195	-4.861	-5.060	-5.203	-5.342

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Economie</i>						
Lasten	2.211	2.867	1.511	1.506	1.501	1.496
Economische ontwikkeling	1.251	1.178	1.193	1.188	1.183	1.178
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	578	1.187	26	26	26	26
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	303	361	292	292	292	292
Economische promotie	79	141	0	0	0	0
Baten	2.272	2.574	1.335	1.321	1.302	1.283
Economische ontwikkeling	1.015	989	976	962	943	924
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	884	1.156	0	0	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	332	393	323	323	323	323
Economische promotie	41	36	36	36	36	36
Saldo	61	-293	-176	-185	-199	-213

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Onderwijs</i>						
Lasten	2.341	2.727	2.919	2.876	2.166	2.179
Openbaar basisonderwijs	187	181	191	191	191	191
Onderwijshuisvesting	1.044	1.130	1.135	1.107	1.083	1.096
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.110	1.416	1.593	1.578	892	892
Baten	264	600	691	756	56	56
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	56	8	18	18	18	18
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	208	592	673	738	38	38
Saldo	-2.077	-2.127	-2.228	-2.120	-2.110	-2.123

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Sport, cultuur en recreatie</i>						
Lasten	7.819	7.583	7.650	7.733	7.696	7.706
Sportbeleid en activering	224	283	316	316	249	249
Sportaccommodaties	2.498	2.342	2.356	2.476	2.481	2.482
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.211	1.365	1.410	1.417	1.433	1.438
Musea	24	24	24	24	24	24
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
Media	608	595	659	614	615	615
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.254	2.974	2.885	2.886	2.894	2.898
Baten	1.038	932	966	984	984	984
Sportbeleid en activering	2	0	0	0	0	0
Sportaccommodaties	804	718	747	765	765	765
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	108	90	95	95	95	95
Musea	0	0	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	124	124	124	124	124	124
Saldo	-6.781	-6.651	-6.684	-6.749	-6.712	-6.722

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Sociaal domein</i>						
Lasten	31.493	32.141	33.210	33.104	33.371	33.638
Samenkracht en burgerparticipatie	2.417	2.561	2.747	2.655	2.660	2.589
Wijkteams	1.809	1.717	1.841	1.796	1.709	1.709
Inkomensregelingen	9.622	9.817	10.073	10.149	10.219	10.327
Begeleide participatie	2.344	2.205	2.117	2.159	2.189	2.229
Arbeidsparticipatie	1.411	1.711	1.707	1.765	1.775	1.775
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	523	553	527	527	527	527
Maatwerkdienstverlening 18+	6.215	6.538	7.176	7.361	7.548	7.738
Maatwerkdienstverlening 18-	5.757	5.687	5.483	5.253	5.310	5.310
Geëscaleerde zorg 18+	254	237	398	298	298	298
Geëscaleerde zorg 18-	1.141	1.115	1.141	1.141	1.136	1.136
Baten	8.884	8.661	8.548	8.438	8.438	8.438
Samenkracht en burgerparticipatie	770	443	380	380	380	380
Wijkteams	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	7.104	7.378	7.628	7.628	7.628	7.628
Begeleide participatie	42	40	40	40	40	40
Arbeidsparticipatie	2	0	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	966	800	500	390	390	390
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Saldo	-22.609	-23.480	-24.662	-24.666	-24.933	-25.200

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Volksgezondheid en milieu</i>						
Lasten	7.563	8.487	8.334	8.434	8.551	8.646
Volksgezondheid	1.378	1.493	1.507	1.502	1.493	1.490
Riolering	1.462	1.864	1.893	2.017	2.131	2.232
Afval	3.580	3.707	3.592	3.628	3.655	3.655
Milieubeheer	896	1.079	1.074	1.023	1.023	1.023
Begraafplaatsen en crematoria	247	344	268	264	249	246
Baten	7.215	7.889	8.277	8.362	8.445	8.486
Volksgezondheid	326	319	308	297	286	274
Riolering	2.236	2.599	2.780	2.834	2.900	2.953
Afval	4.264	4.563	4.781	4.823	4.851	4.851
Milieubeheer	27	0	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	362	408	408	408	408	408
Saldo	-348	-598	-57	-72	-106	-160

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
<i>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>						
Lasten	10.599	20.034	14.343	5.137	4.172	3.483
Ruimtelijke ordening	391	338	312	312	312	312
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.368	16.581	10.970	1.795	1.000	312
Wonen en bouwen	2.840	3.115	3.061	3.030	2.860	2.859
Baten	10.460	18.708	13.019	3.446	2.458	1.769
Ruimtelijke ordening	1	50	51	51	51	51
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	7.453	16.346	10.757	1.527	689	0
Wonen en bouwen	3.006	2.312	2.211	1.868	1.718	1.718
Saldo	-139	-1.326	-1.324	-1.691	-1.714	-1.714

Bijlage gepresenteerde ombuigingsmaatregelen Kaderbrief 2021-2025

Bij de Kaderbrief 2021-2025 zijn de volgende ombuigingsmaatregelen gepresenteerd en verwerkt in de financiële administratie.

Maatregel Kaderbrief	Ombuiging	2021	2022	2023	2024
Basis (A)	Nieuwe clustering en weging budgetten economie	10.000	10.000	10.000	10.000
Basis (B)	Efficiëncymaatregelen onderhoud wegen	40.000	40.000	40.000	40.000
Basis (C)	Efficiëncymaatregelen onderhoud verkeerregelinstanties	5.000	5.000	5.000	5.000
Basis (D)	Efficiëncymaatregelen onderhoud baggeren en beschoeiing	40.000	40.000	40.000	40.000
Basis+ (AK)	Hondenpoep niet meer verwijderen	-	-	-	-
Basis (E)	Om het jaar uitvoeren onderwijs- en jeugdagenda	15.000	15.000	15.000	15.000
Basis (F) en Basis++ (AO)	BTW meer doorbelasten naar riolering	100.000	100.000	100.000	100.000
Basis (G) en Basis++ (AP)	BTW meer doorbelasten naar afval	300.000	300.000	300.000	300.000
Basis (H)	Voordeel afsluiten nieuw koffiecontract	10.000	10.000	10.000	10.000
Basis (I)	Printgebruik ontmoedigen/digitaal werken	1.000	1.000	1.000	1.000
Basis (J)	Verkleinen management a.g.v. organisatieontwikkeling	200.000	200.000	200.000	200.000
Basis (K)	Versoberen regelingen WKR	35.000	35.000	35.000	35.000
Basis (L)	Stoppen met digitale P&C producten in begrotingsapp Pepperflow	5.000	5.000	5.000	5.000
Basis+ (AL)	Opleidingsbudget verlagen versoberen	22.000	22.000	22.000	22.000
Basis (M)	Veiligheidsmonitor afschaffen	3.000	-	3.000	-
Basis++ (AQ)	Leges baseren op maximale rijkstarieven	10.000	10.000	10.000	10.000
Basis (N)	Verkoop niet-beeldbepalend groen	10.000	10.000	10.000	10.000
Basis (O)	Andere bekostiging devices.	-	40.000	20.000	-
Basis (P)	Herfinanciering leningen	720.000	720.000	720.000	720.000
Basis (Q)	Vrijval huurschool Knotwilg	44.000	44.000	44.000	44.000
Basis (R)	Verhuur lokalen Anne Frank School aan Wasko	11.000	11.000	11.000	11.000
Basis (S)	Loonkosten toerekenbaar naar onderwijsachterstandenbeleid	16.000	16.000	-	-
Basis (T)	Afbouw toegerekende uren aanpassen aan fasering grondexploitatie in 2021 en 2022	54.000	54.000	-	-
Basis (U)	Budget bestuurlijke integriteit niet structureel maar periodiek opvoeren	8.000	-	8.000	-
Basis (V)	Versoberen zakelijke en niet-zakelijke maaltijden college of budget bijstellen	4.000	4.000	4.000	4.000
Basis+ (AM)	Verlagen budget cursussen en opleidingen college	10.000	-	10.000	10.000
Basis (W)	Verlagen budget kabinetszaken	7.000	7.000	7.000	7.000
Basis (X)	Verlagen budget onderzoek art 213a GW	9.000	9.000	9.000	9.000
Basis+ (AN)	Pagina gemeentenuws stoppen met of inkrimpen, terug naar wettelijke verplichting	6.000	6.000	6.000	6.000
Basis (Y)	Versoberen van het communicatiebudget	5.000	5.000	5.000	5.000
Basis (Z)	Verlagen lokale ict budget	25.000	25.000	25.000	25.000
Basis (AA)	Stoppen budget beheer deelnemingen	6.000	6.000	6.000	6.000
Basis (AB)	Stelposten inflatie niet verhogen in 2021/2023/2025	200.000	240.000	480.000	480.000
Basis (AC)	Verlagen budget rampenbestrijding	3.000	3.000	3.000	3.000
Basis (AD)	Tijdelijke huisvesting Lage Waard en deels inzetten als onderzoeksbudget VO scholen	33.000	33.000	33.000	33.000
Basis (AE)	Herstel vernielingen, minder vergoeding en minder onderzoekskosten	12.000	12.000	12.000	12.000
Basis (AF)	Versoberen onderhoud buitenkunstwerken	3.000	3.000	3.000	3.000
Basis (AG)	Verlagen budget visievorming binnenstedelijke vernieuwing	13.000	13.000	13.000	13.000
Basis (AH)	Aanpassen budget Wabo en algemeen bouwbeleid	15.000	15.000	15.000	15.000
Basis (AI)	Onderuitputting technische automatisering	30.000	30.000	30.000	30.000
Basis (AJ)	Verlagen budgetten basisregistratie, burgerlijke stand, documenten publiekszaken, publieksservice	20.000	20.000	20.000	20.000
Totaal ombuigingen Kaderbrief		2.060.000	2.119.000	2.290.000	2.259.000